585/00

Den 17. januar 2000 blev i sag nr. 50.759:

xxxxxxxxx xx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxx

mod

Lærerstandens Brand-
forsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde overgået hende den 1/12 1995.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at det anmeldte hændelsesforløb – besvimelse med fald til følge – ikke er et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand.

Af skadestuejournal af 1/12 1995 fremgår bl.a.: "Er blevet utilpas i indelukket røgfyldt lokale ved medarbejderkongres og er faldet om ..."

Af klagerens anmeldelse af 18/2 1996 fremgår: "***Uheldsbeskrivelse Hvad skete der? (Beskrives så udførligt som muligt)*** Jeg blev svimmel i et røgfyldt, lavloftet lokale med mange mennesker. Da jeg går udenfor for at få frisk luft, falder jeg om og slår mig slemt

(især hovedet) på betongulv. ... ***Årsagen til uheldet Hvad var efter Deres mening årsag til uheldet?*** Dårlig luft i lokalet."

Af et af klageren den 14/3 1996 udfyldt spørgeskema fremgår:

"**1) Beskriv så udførligt som muligt hvad der skete.**
Jeg blev utilpas midt i et stort røgfyldt lokale med mange mennesker. Jeg gik udenfor for at få frisk luft (jeg stod i en kælderhals med betongulv). Det var frostvejr og meget koldt, så jeg fik en jakke over mig med det samme - mere ved jeg ikke, jeg besvimede.

2) Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med skaden.
Det er usædvanligt for mig at blive utilpas og i høj grad uventet og chokerende at opdage, at jeg havde 'knaldet' mit hoved ned i betonen.

3) Gled, faldt eller snublede De. Hvis ja, bedes omstændighederne beskrevet.
Jeg ved ikke om der var glat.

4) Hvad var efter Deres mening årsag til skaden?
Dårlig luft. Den direkte årsag - jeg må have slået hovedet usædvanligt hårdt. Jeg er stadig ikke frisk nu efter 3½ måned.

5) Hvornår under selve hændelsesforløbet mærker de legemsbeskadigelsen?
Da jeg vågnede/blev rusket. Det første jeg sagde var 'faldt jeg'?"

Selskabet afviste herefter den 3/4 1996 at yde forsikringsdækning med den ovenfor anførte begrundelse.

Af klagerens skrivelse af 5/8 1996 til selskabet fremgår bl.a.: "Varme i kombination med megen røg gjorde mig utilpas, hvorefter jeg gik udenfor i koldt klart frostvejr, som med det samme slog mig omkuld, så jeg knaldede hovedet ned i et betonunderlag. De skriver, at besvimelsen, der er årsagen - men derimod den udefra kommende omgivende dårlige røgfyldte, varme, iltfattige luft, i kombination med den klare frost, der fik indvirkning på mit legeme og slog mig i gulvet."

Af speciallægeerklæring af 30/8 1996 fremgår bl.a.: "**Aktuelle sygdom** ... 01.12.95 ... Hun følte sig pludselig dårligt tilpas og blev hjulpet udenfor for at få frisk luft. Umiddelbart efter hun var kommet ud i det fri, besvimede hun og faldt og slog pande og venstre skulder. Hun

har ingen erindring for det skete. ... **Resume og konklusion** ... 01.12.95 havde undersøgte et ildebefindende med efterfølgende besvimelse."

Klageren har fremlagt en vidneerklæring af 15/9 1997 hvoraf bl.a. fremgår: "Jeg befandt mig på ulykkestidspunktet, omkring midnat, i lokalet med front mod døren ud til kælderhalsen. Jeg så C.L. [klageren] gå ud ad døren til kælderhalsen og ganske kort tid efter så jeg hende ligge ned i kælderhalsen. Jeg råbte efter kolleger, for at de kunne assistere. To kolleger bar hende ind i en sofa, hvor hun kom til bevidsthed. ... Der var isslag udenfor."

Klageren har fremlagt en vidneerklæring af 25/1 1998 hvoraf bl.a. fremgår: "Jeg var om aftenen ca. kl. 23.45 vidne til, at C.L. gik fra midten af dansegulvet og ud af døren. Kort efter fik jeg at vide, at hun var faldet om udenfor."

Af speciallægeerklæring af 11/5 1998 fremgår bl.a.: "Pt. deltog i en konference den 1. december 1995. Blev under mødet utilpas (muligvis pga. varmen) gik udenfor og husker derefter ikke hvad der videre skete. Pt. er øjensynlig besvimet og faldet og slået hovedet mod klinkegulvet."

Arbejdsskadestyrelsen har den 17/11 1998 anerkendt, at det anmeldte tilfælde den 1/12 1995 er en arbejdsskade. I Arbejdsskadestyrelsens skrivelse hedder det bl.a.: "Der er ved anerkendelsen lagt vægt på, at skaden skete under kursus/konference i forbindelse med Deres arbejde, hvor De om aftenen efter at have forladt et røgfyldt lokale fik et ildebefindende, hvorefter De besvimede og faldt om, hvorved De slog hovedet mod gulvet."

Af en vidneerklæring af 17/6 1999 fremgår: "Jeg spurgte C. om hun ville danse, men inden vi rigtig kom i gang foreslog hun at vi i stedet fik noget frisk luft i en kælderhals, hvor der stod nogle kollegaer. Efter nogle minutter faldt C. pludselig om uden varsel. Hun faldt væk fra mig og ramte direkte i gulvet."

Klagerens advokat har i klageskrift af 23/6 1999 til nævnet nærmere redegjort for forholdene i "Slyngelstuen" samt vejrforholdene udenfor. Advokat har i denne forbindelse indhentet oplysninger fra Danmarks Meteorologiske Institut, og fremlagt billeder af "Slyngel-

stuen". I klageskriftet hedder det: "Der skal foretages en afvejning af hensynet til klagers berettigede forventninger til forsikringen over for hensynet til indklagedes berettigede forventninger til afgrænsningen af forsikringens dækningsområde. Bestemmelsen af ulykkesbegrebet må ikke fjerne sig for langt fra virkeligheden. Det vil sige, at den forsikringsretlige bestemmelse skal ligge tæt op ad de forventninger, den almindelige forsikringstager med rimelighed kan stille til sin ulykkesforsikring. Når man tegner en ulykkesforsikring, er det netop skader som den her forekommende, man ønsker at sikre sig imod. Der er tale om en skade udløst af en pludselig udefra kommende årsag/ hændelse (faldet mod gulvet), hvorved klager kommer ufrivilligt til skade (hoved- og skulderbeskadigelse). Det understreges, at personskaden er *ikke* villet. Det må anses for godtgjort, at ulykken har påført klager en beskadigelse. Begrebet udefra kommende skal ikke forstås således, at den eksterne årsag i bogstaveligste forstand skal være 'kommende'. Også tilfælde, hvor det er skadelidte, der fremprovokerer påvirkningen, f.eks. ved fald og lignende, er omfattet. Uanset om man måtte vurdere, at et ildebefindende ikke er udefra kommende, så er faldet mod gulvet dog udefra kommende og er derfor efter sin objektive fremtrædelsesform et ulykkestilfælde. De faktiske omstændigheder er, at klager falder om og slår hoved og skulder. Det er selve kontakten mellem klagers krop (hoved og skulder) og klinkegulvet, der påfører klager person-skade. Det er ligegyldigt, hvorfor klager falder om i forbindelse med afgørelsen af, om der er tale om et ulykkestilfælde. Det, at klager falder om, er en 'udefra kommende hændelse' på hendes legeme. Det er selve faldet, der er et ulykkestilfælde, jf. præmisserne i Højesterets dom, U1997.683H (jf. side 690, 2. spalte). Der er ikke tale om indefra kommende årsag. Det bør som mindstemål kunne kræves, at det godtgøres, at klagers ildebefindende er noget, der tidligere er opstået; det vil sige som følge af noget iboende. Da der ikke foreligger oplysninger om, at klager generelt lider af tendens til besvimelser eller lignende, kan årsagen ikke henføres til forsikringsbetingelsernes sygdomsklausul. Det skal yderligere anføres, at klagers ildebefindende ikke opstår som følge af noget indefra kommende, men derimod som følge af en klar udefra kommende påvirkning - et røgfyldt og dårligt ventileret lokale samt den temperaturpåvirkning, klager var udsat for, da hun gik uden for. En anden sandsynlig årsag til skaden er, at det var glat den pågældende aften. Klager kan meget vel have mistet fodfæstet grundet islaget og faldet og slået sig bevidstløs, hvorved hun efterfølgende ikke er i stand til at erindre, om hun gled, faldt og besvimede, eller om hun besvimede, gled og

faldt. Bevisbyrden for, at der kunne være tale om indefra kommende årsager påhviler indklagede, og denne bevisbyrde har indklagede ikke løftet."

Advokaten henviser bl.a. til Ivan Sørensen, Forsikringsret, 2. udgave, 1997, side 381 f., og anfører videre: "Det afgørende er, om besvimelsen har forårsaget et *ulykkestilfælde*. Har den det, er det uden betydning, at besvimelse som sådan ikke er en ekstern årsag. Skader, der skyldes besvimelse må anerkendes, hvis der efter en *samlet vurdering* må siges at være tale om et ulykkestilfælde, således som dette begreb naturligt må forstås. Der foreligger kausalitet og adækvans mellem den skadeudløsende begivenhed og skaden på klagers legeme, da skaden ikke var sket, hvis klager ikke var faldet. Hændelsen, at klager falder om, fremtræder i sin objektive form som en ulykke, jf. U1997.88H og U1997.683H. ... Sammenfattende gør jeg gældende, at der er indtruffet et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand, der ikke skyldtes sygdom, idet der foreligger en tilfældig, af klagerens vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet - nemlig kontakten med klinkegulvet - med en påviselig skade til følge. **ANBRINGENDER:** Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

at der er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand

at der ikke er tale om en indefra kommende årsag.

at ulykken ikke skyldes sygdom.

at der foreligger kausalitet og adækvans mellem den skadeudløsende begivenhed og kaden på klagers legeme."

Klagerens advokat har endvidere henvist til, at Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt det anmeldte tilfælde som en arbejdsskade.

I selskabets skrivelse af 29/6 1999 til nævnet hedder det: "Det er vores opfattelse at skaden ikke er dækningsberettiget. Vores medlem opholder sig - frivilligt - i lokalet. Medens hun er i lokalet bliver hun svimmel og går ud for at få frisk luft. Her besvimer medlemmet og slår i faldet hovedet mod betongulvet. Skaden opfylder ikke den forsikringsretlige definition på et ulykkestilfælde idet der 1) ikke er tale om nogen pludselig udefra kommende påvirkning idet svimmelhed/besvimelse er en indefra kommende årsag, 2) der sker ikke

noget viljesuafhængigt. ... Advokaten er yderligere inde på, at en sandsynlig årsag til skaden kan være at det var glat den pågældende aften. Hertil skal vi oplyse, at vores medlem både i sin skadeanmeldelse, et efterfølgende spørgeskema samt i sagens løbende korrespondance ikke har oplyst noget herom. Ligeledes er det først nu advokaten fremkommer med denne skadeårsag. Vi må afvise at lægge denne nye oplysning til grund som årsag til uheldet."

Vedrørende advokatens henvisning til bl.a. Ugeskrift for Retsvæsen 1997.638 H, "Cykeldommen", har selskabet anført: "I nærværende sag foreligger der helt klare oplysninger om, at vores medlem var svimmel og efterfølgende besvimede. Vi finder derfor ikke henvisningen til højesteretsdommen giver os anledning til at ændre opfattelse. Nævnet har i en lang række kendelser, bl.a. i kendelse 36.682 givet selskabet medhold i, at et fald som følge af besvimelse ikke er et ulykkestilfælde. På baggrund af Ankenævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny, men ikke fundet anledning til at forandre vores stillingtagen."

Selskabet bemærker, at Arbejdsskadestyrelsens regler for, hvornår en skade er dækningsberettiget, ikke er identisk med den forsikringsretlige definition på et ulykkestilfælde. Selskabet henviser til ankenævnskendelse nr. 36.918.

Advokaten har i skrivelse af 21/7 1999 til nævnet bemærket: "Det skal bemærkes, at min klient ikke har nogen erindring omkring ulykkesforløbet, og derfor ikke erindrer, hvad der rent faktisk er sket lige før, under og lige efter uheldet. Hun har efterfølgende ræsonneret sig frem til, at hun nok er besvimet. Følgelig kan der lige såvel være tale om, at min klient er gledet på den glatte overflade. Det kan ikke antages, at forsikringsselskabet kan afvise denne skadesårsag alene med henvisning til, at min klient ikke tidligere i forløbet er fremkommet med denne skadesårsag. Baggrunden for, at min klient ikke er fremkommet med denne mulige forklaring før nu, er alene begrundet i, at hun ikke før nu er blevet klar over, at der kunne være en anden årsag til faldet. ... Der er i denne sag tale om en kvinde, der går udenfor på en kold og frostklar nat, det er glat og hun falder omkuld, hvorved hun slår sig. Der er ingen beviser for at hun er faldet, men ej heller for at hun er besvimet. Årsagen til uheldet er således uafklaret, ligesom den var det i U1997.683H, men de fak-

tiske omstændigheder viser, at den mest sandsynlige årsag til faldet er det glatte underlag, som min klient må være gledet på. Det pågældende forløb fremtræder efter sin ydre objektive fremtrædelsesform som en ulykke, hvilket er det afgørende i denne sag."

Selskabet fastholder sin afgørelse, herunder at en antagelse, som først er fremkommet 3½ år efter hændelsen om, at klageren gled, ikke bør lægges til grund. Selskabet bemærker, at der har været rig lejlighed til at anføre dette på et langt tidligere tidspunkt.

I ulykkesforsikringsbetingelserne, nr. 20-8, hedder det: "**5.00 Hvad dækker forsikringen** Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge."

Nævnets flertal udtaler:
Indledningsvis bemærkes, at det påhviler den sikrede at sandsynliggøre, at der foreligger en af forsikringen omfattet forsikringsbegivenhed - i nærværende sag et ulykkestilfælde.

Nævnet har gennemgået sagen og har bemærket, at klagerens advokat ca. 3½ år efter hændelsen den 1/12 1995 har anført, at klageren gled. Nævnet finder ikke at kunne kritisere, at selskabet ved sin afgørelse har lagt klagerens første fremstilling af det passerede til grund, således at skaden anses opstået ved, at hun besvimede, og dette var årsagen til, at hun derefter faldt.

Et sådant hændelsesforløb anses efter nævnets flertals faste praksis ikke som et ulykkestilfælde, således som et sådant er defineret i de gældende forsikringsbetingelser, idet skaden ikke skyldes en *udefra* kommende indvirkning på legemet. Besvimelse er en indefra kommende indvirkning, og den er ikke fremkaldt af en tilfældig, pludselig indvirkning på legemet. Nævnets flertal kan således ikke kritisere, at selskabet har afvist skaden som dækningsberettiget. Det bemærkes, at det forhold, at Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt skaden som en arbejdsskade, ikke er ensbetydende med, at der er tale om et ulykkestil-

fælde i relation til den her omhandlede forsikring, hvis betingelser indeholder en definition på, hvad der forstås ved et ulykkestilfælde.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen